
Ingen effekt av antibiotika ved korsryggssmerter

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

SOFIE PAUS

Tidsskriftet

Tre måneders behandling med amoksisillin ga ingen bedring hos pasienter med korsryggssmerter og Modicforandringer.

Forfatterne av studien. Fra venstre: John-Anker Zwart, Maria Dehli Vigeland, Kjersti Storheim, Monica Wigemyr, Lars Christian Bråten og Mads Peder Rolfsen. Foto: Linda Margreth Pedersen

Ved MR-undersøkelse kan man hos noen pasienter med langvarige korsryggssmerter se affeksjon av virvelcorporas endeplate, såkalte Modic-forandringer. Slike forandringer deles inn i tre typer, karakterisert av henholdsvis ødem, fett og sklerose. Patogenesen er ikke fullstendig kartlagt, men tilstanden er muligens forårsaket av bakterien *Cutibacterium acnes* (tidligere kalt *Propionibacterium acnes*).

I en norsk studie som omfattet 180 pasienter med tidligere skiveprolaps, vedvarende ryggssmerter og Modic-forandringer ved seks sykehus, ble pasientene randomisert til antibiotikabehandling med amoksisillin eller placebo i 100 dager (1). Pasientenes ryggsmerte og funksjonsevne ble vurdert med det validerte spørreskjemaet Roland-Morris Disability Questionnaire (RMDQ).

Etter et år var forskjellen i gjennomsnittlig RMDQ-skår mellom de to gruppene -1,6 (95 % KI -3,1–0,0) i favør av antibiotika, men den var langt mindre enn den forhåndsdefinerte grensen på 4 for klinisk signifikant forskjell. Lignende funn ble gjort for smerter og livskvalitet. Andelen pasienter med én eller flere legemiddelbivirkninger var henholdsvis 56 % i antibiotikagruppen og 34 % i placebogruppen.

Disse resultatene er ikke i overensstemmelse med en randomisert studie fra Danmark, som viste en markant bedring i RMDQ-skår med antibiotikabehandling (2).

- Den norske studien ble initiert for å etterprøve resultatene fra den danske studien, sier Lars Christian Haugli Bråten, som var førsteforfatter og nylig disputerte på emnet.
- Våre funn viser at antibiotikabehandling ikke kan anbefales mot langvarige korsryggssmerter hos pasienter med Modic-forandringer, sier han.

Artikkelen ble publisert i tidsskriftet BMJ i oktober 2019.

Studien utgår fra Forsknings- og formidlingsenheten for muskelskjeletthelse (FORMI) ved Nevroklinikken på Oslo universitetssykehus, Ullevål. Også Universitetssykehuset Nord-Norge, St. Olavs hospital, Haukeland universitetssjukehus, Drammen sykehus og Sykehuset Østfold Moss bidro. Fire stipendiater er tilknyttet prosjektet, der Bråten er den første som har disputert.

Forskningsgruppen

Forsknings- og formidlingsenheten for muskelskjeletthelse utfører kliniske, epidemiologiske, helseøkonomiske, genetiske og basale forskningsprosjekter om sykdommer, skader og plager i muskel og skjelett. Enheten har publisert nasjonale retningslinjer for behandling av ryggmerter og har publisert en

rekke artikler i internasjonalt anerkjente tidsskrifter, slik som JAMA, Nature Genetics og BMJ, og har laget informasjonsvideoer rettet mot pasienter. Forskningsgruppen jobber også med å teste behandlingsformer basert på mulige årsaker til Modic-forandringer.

LITTERATUR

1. Bråten LCH, Rolfsen MP, Espeland A et al. Efficacy of antibiotic treatment in patients with chronic low back pain and Modic changes (the AIM study): double blind, randomised, placebo controlled, multicentre trial. *BMJ* 2019; 367: l5654. [PubMed][CrossRef]
2. Albert HB, Sorensen JS, Christensen BS et al. Antibiotic treatment in patients with chronic low back pain and vertebral bone edema (Modic type 1 changes): a double-blind randomized clinical controlled trial of efficacy. *Eur Spine J* 2013; 22: 697–707. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 4. mai 2020. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.20.0193

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 13. juni 2026.